

Kauno klinikų medikų pasiekimai diktuoja dar ambicingesnius planus

■ **Solidu:** antroje Kauno klinikose surengtoje hematologijos ir onkologijos konferencijoje patirtimi bei idėjomis dalijosi kauniečiai ir pasaulinio pripažinimo sulaukę ekspertai, mokslininkai bei gydytojai iš įvairių šalių.

Vilmano Raupelio nuotr.

Kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacija – tik pradinis **ląstelinės terapijos ir visos regeneracinės medicinos**, kurios link einama, etapas.

Per dvejus metus

Užvakar Kauno klinikose įvykusi tarptautinė hematologijos ir onkologijos konferencija „Naujos gydymo galimybės: ląstelinė ir molekulinė terapija“ – jau antroji.

Kauno klinikose autologinės kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacijos sergantiesiems mielomine liga atliekamos nuo 2015 m. liepos. Jau beveik dvejų metų patirtis įrodo, kad sėkmė pasiekama sutelkus daugelio patyrusių specialistų – hematologų, patologų, nefrologų, chirurgų, radiologų, genetikų, laboratorinės medicinos ir kitų gydytojų pajėgas.

„Kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacija yra tik vienas sudėtingas viso ilgalaikio paciento kompleksinio gydymo proceso gydymo etapas. Tikimės, kad ląstelių terapija, kaip viena iš pažangiausių medicinos vystymosi krypčių, bus plėtojama mūsų ligoninėje ir pritaikoma onkologinėmis ir hematologinėmis ligomis sergantiems pacientams“, – pažymėjo Kauno klinikų generalinis direktorius profesorius Renaldas Jurkevičius.

Pagiriamasis ekspertų žodis

Būtent apie pasiekimus ir naujus iššūkius – ląstelinės ir molekulinės terapijos pritaikymą antroje Kaune surengtoje hematologijos ir onkologijos konferencijoje pranešimus skaitė ir diskutavo pasaulinio pripažinimo sulaukę ekspertai iš Vokietijos, Olandijos, Ispanijos, Lenkijos, Europos jungtinio akreditavimo komiteto nariai, mokslininkai ir gydytojai iš šešių Europos valstybių.

Pranešimų temos – kamieninių kraujodaros ląstelių reguliavimo ir šios procedūros standartizavimo aktualijos, pacientų problemos, nauji gydomosios klinikinės patirties perdavimo būdai, autologinės kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacijos naujovės gydat mielomine ligą ir piktybines limfomas, ląstelinės ir molekulinės terapijos naujausi pasiekimai. Konferencijoje dalyvavęs Europos jungtinio akreditavimo komiteto JACIE atstovas Eoinas McGrathas pabrėžė, kad bendradarbiavimas, diskusija su pacientais, gydytojais, administracijos atstovais yra svarbūs žingsniai, siekiant gerin-

ti atliekamų transplantacijų kokybę, o Kaunas turi didelį potencialą ir padarė nemažą pažangą per pastaruosius metus.

„Džiaugiuosi, kad šioje konferencijoje beveik pusė pranešėjų yra Kauno atstovai. Tai yra didelis žingsnis į priekį per dvejus metus, kai Kaune buvo pradėtos autologinės kamieninių kraujodaros ląstelių transplantacijos“, – dėstė profesorius Dieteris Niederwieseris iš Leipzigo universitetinės ligoninės, kuriam padedant Kauno klinikose buvo pradėta kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacijos programa.

Su prof. D.Niederwieseriu ir jo kolegomis Kauno klinikų gydytojai ir Audinių banko specialistai glaudžiai bendradarbiauja iki šiol. Kauniečiai mokėsi, stažavosi profesoriaus vadovaujamoje onkologijos-hematologijos ir kraujodaros kamieninių ląstelių skyriuose.

Kauniečių planai – ambicingi

„Lietuviai kartais pageidauja konsultuotis užsienyje, o mes Kaune turime unikalią galimybę nuolat aptarti savo pacientus su vienu žymiausių pasaulio specialistu per nuotolinę telemedicinos projektą. Ligoniai tuo labai patenkinti, jie gauna aukščiausio lygio konsultacijas būdami Lietuvoje, Kauno klinikose. Šis metodas garsėja visoje Europoje, jis, kaip inovacija, pristatomas Pasaulio sveikatos organizacijai“, – aiškina Kauno klinikų Onkologijos ir hematologijos klinikos vadovė profesorė Elona Juozaitytė.

„Kaunas turi labai gerų gydytojų“, – sakė D.Niederwieseris, konferencijoje apžvelgęs kaulų čiulpų transplantacijos istoriją, dabartį ir ateities galimybes. – Ląstelių terapija, ją įsisavinus, gydymą perkels į naują dimensiją, pacientams suteiks daugiau vilties ir galimybių. Įsivaizduokite, kaip to padaugės, pradėjus taikyti dar kitus modernius būdus ir metodikas.“

Dietgeris Niederwieseris:

Džiaugiuosi, kad šioje konferencijoje beveik pusė pranešėjų yra Kauno atstovai. Tai yra didelis žingsnis į priekį per dvejus metus.

Kauno klinikų Onkologijos ir hematologijos klinikos Hematologijos skyriaus vadovas docentas Rolandas Gerbutavičius paaiškino, kad kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacija yra šiuolaikinės ląstelinės terapijos pradininkė. Mokslininkai siekia pakeisti žmogaus imunines ląsteles, kad jos atpažintų vėžines ir jas sunaikintų, o gydytojai trokšta kuo greičiau įdiegti tai į klinikinę praktiką.

„Mūsų konferencija skirta diskusijoms, kaip žengti tolesnius žingsnius, siekti tarptautinio bendradarbiavimo, bendrų projektų ir

tolesnės pažangos mūsų pacientų labui“, – apibendrinė profesorė E.Juozaitytė.

D.Niederwieseris konstatavo: būdamas toks ambicingas, darbus ir taip siekdamas tobulėti Kauno klinikų kolektyvas per porą metų taps pavyzdinio europinio lygio transplantologijos centro kolektyvu.

Žingsnis po žingsnio

Europoje ir pasaulyje siekiama reglamentuoti Kraujodaros kamieninių ląstelių procedūras, užtikrinant jų kokybę. Reikalavimus tokioms procedūroms atlikti bei infrastruktūrai nustato Pasaulinis jungtinis akreditavimo komitetas. Docentas R.Gerbutavičius pažymėjo, kad vienas svarbiausių kauniečių tikslų – gauti europinę akreditaciją.

Kauno klinikos praėjusiais metais tapo Europos kaulų čiulpų transplantologų draugijos visateise nare, šiomet – Europos leukemijos tinklo nare. Tai patvirtina, kad eina teisinga linkme. „Strateginė kryptis labai aiški, ir nuosaikiai, nuosekliai, žingsnis po žingsnio einame pirmyn. Jauni specialistai generuoja idėjas, jie labai entuziastingi, kai mato perspektyvą ir tolesnes plėtros galimybes. Tuomet galima pasiekti puikių rezultatų. Jaunoji karta bendrauja kone su visu pasauliu ir tai duoda daug naudos ligoniams“, – kalbėjo profesorė E.Juozaitytė.

Konferencijoje siekta išklausti ir pacientų draugijų nuomonės. Garbi viešnia iš Pasaulio kaulų čiulpų transplantacijos pacientų organizacijos Anita Waldmann pasidalijo ilgamete patirtimi, kuri prsidėjo sunkiai susirgus jos sūnui, ir nuveiktais darbais bei iššūkiais, kylančiais susidūrus su grėsminga onkohematologine liga.

„Svarbiausia, ko reikia ligoniui ir jo artimiesiems, – tikslios diagnozės, informacijos apie ligą, galimus gydymo metodus, savitarpio pagalbos grupes, ilgalaikės reabilitacijos galimybes ir pan.“, – akcentavo A.Waldmann, besirūpinanti sergančiaisiais, organizuojanti kampanijas jiems paremti, dirbanti kartu su gydytojais, ieškanti naujų metodų, siekianti didesnio tarptautinio bendradarbiavimo.

Lietuvos pacientų organizacijos „Už gyvenimą“ pirmininkė Ona Žukienė, pati artimoje aplinkoje susidūrusi su onkologine liga, džiaugėsi girdėdama, kad sergantiesiems atsiveria plačios gydymo galimybės.

Pirmoji onkologų ir hematologų surengta konferencija vyko praėjusių metų pavasarį ir buvo skirta sudėtingo gydymo metodo – autologinės kamieninių kraujodaros ląstelių transplantacijos analizei ir perspektyvoms.